

Suvestinė redakcija nuo 2012-02-12 iki 2012-06-26

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [132-6743](#), i. k. 1102330ISAK003D-979

Nauja redakcija nuo 2012-01-01:

Nr. [3D-937](#), 2011-12-22, Žin. 2011, Nr. 161-7663 (2011-12-29), i. k. 1112330ISAK003D-937

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

Į S A K Y M A S

**DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS ŽEMĖS ŪKIUI, MAISTO ŪKIUI, ŽUVININKYSTEI
IR KAIMO PLĖTRAI IR KITŲ IŠ VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ
FINANSUOJAMŲ PRIEMONIŲ BENDRŲJŲ ADMINISTRAVIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2010 m. lapkričio 8 d. Nr. 3D-979

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2010, Nr. [125-6405](#)), 9.26 punktu ir siekdamas supaprastinti Žemės ūkio ministerijos vykdomą valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių administravimą,

t v i r t i n u Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrąsias administravimo taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2011 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 3D-937
redakcija)

VALSTYBĖS PAGALBOS ŽEMĖS ŪKIUI, MAISTO ŪKIUI, ŽUVININKYSTEI IR KAIMO PLĖTRAI IR KITŲ IŠ VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ FINANSUOJAMŲ PRIEMONIŲ BENDROSIOS ADMINISTRAVIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrosios administravimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų Žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) vykdomų programų priemonių (toliau – Priemonės), bendruosius administravimo ir finansavimo reikalavimus. Detali Priemonės administravimo ir finansavimo tvarka nustatoma tos Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

2. Šios Taisyklės parengtos vadovaujantis 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1857/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, iš dalies keičiančiu reglamentu (EB) Nr. 70/2001 (OL 2006 L 358 p. 3), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2006 L 379, p. 5), 2007 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 875/2007 dėl EB Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai žuvininkystės sektoriuje, iš dalies keičiančiu reglamentu (EB) Nr. 1860/2004 (OL 2007 L 193, p. 6), 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1535/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje (OL 2007 L 337, p. 35), 2008 m. liepos 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 736/2008 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žuvininkystės produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba (OL 2008 L 201, p. 16), 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 800/2008, skelbiančiu tam tikrų rūšių pagalbą, suderinamą su bendrąja rinka taikant Sutarties 87 ir 88 straipsnius (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas) (OL 2008 L 214, p. 3), bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymu (Žin., 2002, Nr. [72-3009](#); 2008, Nr. [81-3174](#)).

3. Taisyklių nuostatos taikomos šioms Priemonėms:

3.1. Valstybės pagalbos priemonėms:

3.1.1. „Pagalba perkant naudotą įrangą linų sektoriuje“;

3.1.2. „Valstybės pagalba gamintojų kooperacijai plėtoti“;

3.1.3. „Pagalba biokuro gamybos plėtojimui“;

3.1.4. „Pagalba kokybiškų žemės ūkio produktų gamybai skatinti (Schemos XA 25/2010 pakeitimas)“;

3.1.5. „Techninės paramos teikimas žemės ūkio sektoriuje“;

3.1.6. „Parama moksliniams tyrimams“;

3.1.7. „Techninės paramos (konsultacinėmis paslaugomis) teikimas žemės ūkio sektoriuje“;

3.1.8. „Tautinio paveldo išsaugojimo priemonių finansavimas“;

3.1.9. „Parama veislininkystei (Schemos XA 223/2009 pakeitimas)“;

3.1.10. „Pagalba tarptautiniams moksliniams tyrimams“;

3.1.11. „Parama bitininkystei“;

3.1.12. „Paramos teikimas už šalutinių gyvūninių produktų, neskirtų vartoti žmonėms, pašalinimą ir sunaikinimą (schemos Nr. XA 249/2009 pakeitimas)“;

3.1.13. „Pagalba kompensuojant dalį draudimo įmokų“;

3.1.14. „Dalies palūkanų už trumpalaikiam turtui įsigyti suteiktus kreditus, paimtus nuo 2007 m. gegužės 1 d., kompensavimas“;

3.1.15. „Parama gamtos išteklių apsaugai gerinti žuvininkystės tvenkiniuose“;

3.1.16. „Dalies draudimo įmonių išlaidų, susidariusių išmokant draudimo išmokas už nuostolius, patirtus dėl stichinės sausros, kompensavimas“;

3.1.17. „Veiklos, susijusios su kokybiškų žemės ūkio ir maisto produktų populiarinimu ir realizavimu, finansavimas“;

3.1.18. „Nuostolių dėl užkrečiamųjų ligų – galvijų tuberkuliozės, galvijų bruceliozės, enzoitinės galvijų leukozės – židinio galvijų bandoje sunaikinimo įvertinimas ir atlyginimas“;

3.2. Kitoms iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamoms priemonėms:

3.2.1. „Parama kaimo bendruomenėms ir vietos veiklos grupėms“;

3.2.2. „Parama asociacijų, vienijančių asmenis, užsiimančius žemės ir miškų ūkio bei alternatyviaja veikla, narystės Europos Sąjungoje (toliau – ES) ir tarptautinėse organizacijose mokesčiui mokėti, atstovavimo Europos Sąjungos ir tarptautinėse organizacijose išlaidoms finansuoti“.

4. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos:

Administracinis patikrinimas – Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) ar kitos Priemonės administruojančios institucijos atliekamas tikrinimas siekiant patikrinti pareiškėjo, paramos ir (arba) pagalbos gavėjo pateiktų duomenų teisingumą ir išlaidų tinkamumą paramai gauti.

Nacionalinė parama žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai (toliau – nacionalinė parama) – iš Lietuvos valstybės biudžeto lėšų teikiama valstybės pagalba žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai, nereikšminga (*de minimis*) pagalba ir (arba) kita parama, skirta Priemonių įgyvendinimo taisyklėse nurodytai veiklai remti.

Nacionalinės paramos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai paraiška (toliau – paraiška) – tam tikros Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytos formos dokumentas, užpildytas fizinio arba juridinio asmens, siekiančio gauti paramą pagal tą Priemonę, ir pateiktas tos Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodytai institucijai.

Pagalbos gavėjas – fizinis ar juridinis asmuo, tam tikros Priemonės įgyvendinimo taisyklių nustatyta tvarka ir jose nurodytos institucijos patvirtintas valstybės pagalbai žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir (arba) nereikšmingai (*de minimis*) pagalbai gauti.

Paramos gavėjas – fizinis ar juridinis asmuo, tam tikros Priemonės įgyvendinimo taisyklių nustatyta tvarka ir jose nurodytos institucijos patvirtintas kitai nacionalinei paramai žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai, negu valstybės pagalba žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir (arba) nereikšminga (*de minimis*) pagalba, gauti.

Pareiškėjas – fizinis ar juridinis asmuo, teikiantis nacionalinės paramos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai paraišką pagal tam tikros Priemonės įgyvendinimo taisykles.

Patikra vietoje – tam tikros Priemonės įgyvendinimo taisyklėse numatytos Priemonę administruojančios institucijos atliekamas fizinis pareiškėjo, paramos ir (arba) pagalbos gavėjo pateiktų duomenų ir dokumentų arba pagal tą Priemonę vykdomos veiklos patikrinimas vietoje.

Pažyma – tam tikros Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytos formos dokumentas, užpildytas už duomenų teikimą atsakingo juridinio asmens ir teikiamas tos Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodytai Priemonę administruojančiai institucijai dėl nacionalinės paramos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai išmokėjimo paramos ir (arba) pagalbos gavėjui.

Valstybės pagalba žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai (toliau – valstybės pagalba) – bet kokia priemonė, atitinkanti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo

107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus ir teikiama Priemonių įgyvendinimo taisyklėse nurodytai žemės ūkio, maisto ūkio, žuvininkystės ir kaimo plėtros veiklai remti.

Kitos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme ir (arba) tam tikrų Priemonių įgyvendinimo taisyklėse bei kituose teisės aktuose.

II. BENDRIEJI PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ REIKALAVIMAI

5. Priemonių įgyvendinimo taisyklėse turi būti nurodyta:

5.1. teisės aktai, kuriais vadovaujantis parengtos Priemonės įgyvendinimo taisyklės;

5.2. Priemonės įgyvendinimo tikslai;

5.3. Priemonės finansavimo šaltiniai;

5.4. remiama (-os) veikla (-os) ir (arba) išlaidų rūšys;

5.5. nacionalinės paramos dydis ir (arba) intensyvumas;

5.6. tinkamumo nacionalinei paramai gauti reikalavimai nacionalinę paramą siekiantiems gauti asmenims;

5.7. tinkamos ir netinkamos finansuoti išlaidos, pridėtinės vertės mokesčio (PVM) kompensavimo ar nekomensavimo nuostatos;

5.8. paraiškos ir (arba) pažymos forma;

5.9. pareiškėjo teikiamų dokumentų reikalavimai;

5.10. paraiškų, pažymų ir (arba) kitų dokumentų teikimo ir vertinimo tvarka ir terminai;

5.11. mokėjimo prašymų, tarpinių mokėjimo prašymų, išlaidų pagrindimo suvestinių, tarpinių išlaidų pagrindimo suvestinių formų tvirtinimo, teikimo ir vertinimo tvarka (nurodoma tose Priemonių įgyvendinimo taisyklėse, pagal kurias pareiškėjai, paramos ir (arba) pagalbos gavėjai teikia minėtus dokumentus);

5.12. nuostatos dėl nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos taikymo (nurodoma tose Priemonių įgyvendinimo taisyklėse, pagal kurias skiriama nereikšminga (*de minimis*) pagalba);

5.13. nacionalinės paramos lėšų išmokėjimo tvarka paramos ir (arba) pagalbos gavėjams ir lėšų išmokėjimo būdai;

5.14. institucijų, dalyvaujančių administruojant Priemonę, funkcijos, teisės, pareigos ir atsakomybė;

5.15. su nacionalinės paramos skyrimu susijusios medžiagos saugojimo terminas;

5.16. už nacionalinės paramos lėšas įsigyto turto draudimo perleisti terminas (jei pagal atitinkamos Priemonės įgyvendinimo taisyklės turtas yra įsigijamas);

5.17. kita informacija, kuri būtina siekiant įgyvendinti Priemonės tikslus.

6. Priemonių įgyvendinimo taisyklės skelbiamos teisės aktų nustatyta tvarka bei Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse (Ministerijos – www.zum.lt, Agentūros – www.nma.lt).

7. Patikrų vietoje atlikimo tvarka nurodoma tose Priemonių įgyvendinimo taisyklėse, pagal kurias reikalinga atlikti patikras vietoje, arba Agentūros direktoriaus patvirtintame Darbo procedūrų apraše.

8. Nustatant konkrečios Priemonės paraiškos formą ir kartu su paraiška prašomus pateikti dokumentus bei jų turinį, turi būti atsižvelgiama, kad prašoma informacija būtų esminė ir būtina siekiant įvertinti pareiškėjo, jo partnerių, jei numatyta, ir paraiškos tinkamumą. Iš pareiškėjo neturi būti reikalaujama nepagrįstai daug informacijos ir dokumentų, kurie būtų nereikšmingi vertinant, tačiau iš esmės sunkintų paraiškos rengimą. Vertinant paraiškos tinkamumą, turi būti siekiama naudotis esamomis duomenų bazėmis ir registrais neprašant atitinkamų dokumentų iš pačių pareiškėjų.

9. Pažymos ir (arba) paraiškos formoms, teikiamoms Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodytai Priemonę administruojančiai institucijai, taikomi šie bendrieji reikalavimai:

9.1. nurodytas taisyklių, skirtų Priemonei įgyvendinti, pavadinimas;

9.2. pateikta tiksli informacija apie pareiškėją (juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė, teisinė forma, įmonės kodas / asmens kodas, adresas, telefono Nr., el. pašto adresas, vadovo vardas, pavardė ir telefono Nr., banko pavadinimas, banko kodas, atsiskaitomosios sąskaitos Nr. ir pan.) (taikoma Priemonėms, pagal kurias teikiamos paraiškos). Banko pavadinimas, banko kodas, atsiskaitomosios sąskaitos Nr. paraiškoje nenurodomi, kai pareiškėjas pagal Priemonės įgyvendinimo taisykles privalo teikti ne tik paraišką, bet ir mokėjimo prašymą (prašymus);

9.3. pateikta tiksli informacija apie pažymą teikiantį asmenį (juridinio asmens pavadinimas, įmonės kodas, adresas, telefono Nr., el. pašto adresas ir kt.) ir apie pagal pažymą nacionalinę paramą gaunančius asmenis (juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė, įmonės kodas / asmens kodas, banko kodas, atsiskaitomosios sąskaitos Nr. ir kt.) (taikoma priemonėms, pagal kurias teikiamos pažymos);

9.4. pateikta informacija apie prašomas nacionalinės paramos lėšas (paraiškos teikimo atveju – pagal Priemonių įgyvendinimo taisyklėse nurodytas tinkamas finansuoti išlaidas) ir kiti reikalingi duomenys, jei Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip;

9.5. paraiškos formoje turi būti nuostatos dėl pareiškėjo deklaracijos;

9.6. paraiškos formoje turi būti nuostata dėl pareiškėjo duomenų viešinimo;

9.7. paraiška ar pažyma turi būti pildoma lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paraiškos ir pažymos nepriimamos;

9.8. paraiška ir pažyma turi būti tinkamai užpildyta. Kartu su paraiška ar pažyma teikiami kiti reikalingi dokumentai, jei Priemonės įgyvendinimo taisyklėse tai nustatyta;

9.9. paraiška turi būti pasirašyta pareiškėjo ar jo įgalioto asmens, pažyma – už teikiamus duomenis atsakingo asmens.

10. Jeigu Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip, pareiškėjo deklaracijoje pareiškėjas patvirtina, kad informacija, teikiama paraiškoje ir kartu su ja teikiamuose dokumentuose, yra teisinga, kad jis yra susipažinęs su tos Priemonės įgyvendinimo taisyklių reikalavimais ir pareiškėjo įsipareigojimais, kurie yra:

10.1. vykdyti konkrečios Priemonės įgyvendinimo taisyklių sąlygas, nepažeidžiant teisės aktų nuostatų;

10.2. bendradarbiauti su konkrečios Priemonės įgyvendinimą kontroliuojančiomis institucijomis: laiku teikti joms visą prašomą informaciją, sudaryti sąlygas tikrinti Priemonės vykdymą vietoje, sudaryti sąlygas susipažinti su dokumentais, susijusiais su Priemonės įgyvendinimu, leisti asmenims, vykdančioms kontrolės ir tikrinimo funkcijas, atlikti paramos ir (arba) pagalbos gavėjo dokumentų patikrinimus, patikras vietoje: patekti į su Priemonės įgyvendinimu susijusius pastatus, statinius, teritorijas, patalpas, priklausančias paramos ir (arba) pagalbos gavėjui ir naudojamas jo veiklai;

10.3. teikti informaciją ir dokumentus, susijusius su Priemonės įgyvendinimu konkrečios Priemonės įgyvendinimo taisyklėse ir (arba) Priemonę administruojančios institucijos nustatytais terminais;

10.4. grąžinti Agentūrai jam išmokėtą nacionalinės paramos avansą (jo dalį) ar nacionalinę paramą (jos dalį) ir (arba) permokėtą nacionalinės paramos avansą ar nacionalinę paramą gavus Agentūros reikalavimą (rašta, pranešimą) dėl nacionalinės paramos avanso (jo dalies) ar nacionalinės paramos (jos dalies) ir (arba) permokėto nacionalinės paramos avanso ar permokėtos nacionalinės paramos grąžinimo, per reikalavime nurodytą terminą;

10.5. būti negavusiam ir nesiekti paramos iš kitų nacionalinių ir ES programų išlaidoms, numatytoms paraiškoje pagal konkrečios Priemonės įgyvendinimo taisykles, finansuoti;

10.6. saugoti visą su nacionalinės paramos skyrimu susijusią medžiagą ir dokumentus. Saugojimo terminas nustatomas konkrečios Priemonės įgyvendinimo taisyklėse;

10.7. neperleisti per tam tikros Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytą laikotarpį už nacionalinės paramos lėšas įsigyto turto, jeigu toks reikalavimas taisyklėse nustatytas;

10.8. sutikti, kad paramos paraiškoje ir kituose Agentūrai teikiamuose dokumentuose

esantys jo asmens ir kiti duomenys ir (arba) juridinio asmens, kuriam jis atstovauja, duomenys būtų apdorojami ir saugomi paramos priemonių administravimo informacinėse sistemose ir kad Agentūra gautų jo asmens ir kitus duomenis ir (arba) juridinio asmens, kuriam jis atstovauja, duomenis iš kitų juridinių asmenų, registrų ar duomenų bazių paramos administravimo klausimais.

11. Su paraiška ir privalomais pateikti dokumentais gali būti pateikti kiti papildomi dokumentai, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant paraišką.

III. PARAIŠKŲ PAGAL PRIEMONES ADMINISTRAVIMAS

12. Kvietimo teikti paraiškas procedūra, paraiškų teikimo terminai, paraiškų pateikimo vieta ir kitos sąlygos nustatomos konkrečios Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

13. Kai pagal Priemonės įgyvendinimo taisyklės yra privaloma skelbti kvietimus teikti paraiškas, šiuos kvietimus skelbia Ministerija „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir Ministerijos interneto svetainėje www.zum.lt. Skelbime turi būti nurodyta:

13.1. Ministerijos pavadinimas, jos adresas;

13.2. Priemonės, pagal kurią kviečiama teikti paraiškas, pavadinimas;

13.3. paraiškų pateikimo terminas;

13.4. paraiškų pateikimo vieta;

13.5. informacija, kur galima rasti Priemonės įgyvendinimo taisyklės, ir paraiškos formas;

13.6. kita informacija.

14. Paraiškos turi būti įteiktos Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodytai Priemonę administruojančiai institucijai pareiškėjo asmeniškai, per įgaliotą asmenį, per kurjerį arba registruota pašto siunta. Kitais būdais pateiktos (paštu, faksu, el. paštu ir t. t.) paraiškos nepriimamos, jeigu Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenustatyta kitaip.

15. Paraiškos byla turi būti tinkamai sukomplektuota:

15.1. pareiškėjas kartu su paraiška teikia prie paraiškos privalomus pridėti dokumentus ar jų patvirtintas kopijas, kaip nustatyta Priemonės įgyvendinimo taisyklėse. Jei pridedamas dokumentas yra ne lietuvių kalba, kartu teikiamas teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas vertimas į lietuvių kalbą;

15.2. kiekvienas paraiškos ir jos priedų originalo ir (arba) kopijos lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo parašu, jei Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip.

16. Pareiškėjas po paraiškos užregistravimo turi teisę raštu pranešti institucijai, kuriai teikė paraišką, apie pateiktos paraiškos atšaukimą ir pateikti naują paraišką kvietimo teikti paraiškas metu ar per Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytą paraiškų teikimo terminą.

17. Užregistravus paraišką Priemonę administruojančioje institucijoje, pareiškėjo papildomai pateikta informacija ir dokumentai nevertinami tuo atveju, jei jau yra priimtas sprendimas dėl nacionalinės paramos skyrimo ar neskyrimo.

18. Pavėluotai pateikus paraišką, t. y. pasibaigus Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytam terminui arba kvietimui teikti paraiškas, paraiška ir pridedami dokumentai toliau neadministruojami ir grąžinami pareiškėjui, išskyrus nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių atvejus ir kitus atvejus, numatytus konkrečios Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

19. Paraiškos pradėdamos vertinti iš karto, kai tik jos užregistruojamos, išskyrus tuos atvejus, kai kitokia paraiškų vertinimo procedūra yra nustatoma konkrečios Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

20. Tuo atveju, kai skelbiami paraiškų teikimo terminai, paraiškos gali būti pradėtos vertinti nelaukiant Paraiškų teikimo termino ar kvietimo teikti paraiškas pabaigos.

21. Į Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodytą paraiškos vertinimo terminą neįskaičiuojamas paklausimų pareiškėjui bei patikrų vietoje atlikimo terminas, jeigu Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip.

22. Agentūroje paraiškų vertinimo procesas organizuojamas vadovaujantis Darbo

procedūrų aprašais, Ministerijoje arba kitose Priemonės administruojančiose institucijose paraiškos vertinamos Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatyta tvarka.

23. Iškilus klausimams, susijusiems su paraiškos vertinimu ir (arba) pareiškėjo veikla:

23.1. pareiškėjo gali būti paprašyta pateikti papildomų dokumentų ir (arba) informacijos. Tuo atveju atitinkama Priemonę administruojanti institucija pareiškėjui paštu (registruotu laišku) išsiunčia paklausimą;

23.2. atlikdama paraiškų tinkamumo skirti paramą ir (arba) pirmumo vertinimą, jei priemonių įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip, Priemonę administruojanti institucija gali pasitelkti nepriklausomus ekspertus. Nepriklausomų ekspertų paslaugos perkamos teisės aktų nustatyta tvarka. Prieš teikdami paslaugas, nepriklausomi ekspertai privalo pasirašyti konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją.

24. Per paklausime nustatytą laiką nepateikus reikalaujamų papildomų dokumentų ir (arba) trūkstamos informacijos, paraiška baigiama vertinti pagal turimus duomenis.

25. Visos pateiktos paraiškos turi būti vertinamos pagal Priemonių įgyvendinimo taisyklėse nustatytus tinkamumo ir, jei nustatyta Priemonių įgyvendinimo taisyklėse, pirmumo kriterijus nacionalinei paramai gauti.

26. Pareiškėjo tinkamumas gauti nacionalinę paramą vertinamas pagal pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po atitinkamos institucijos paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamas registruose esančiais duomenimis arba dokumentais ir informacija, vėliausiai gautais iš pareiškėjo po atitinkamos institucijos paklausimo.

27. Pareiškėjo įsiskolinimo tikrinimas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui ir Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, jei Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytas reikalavimas tikrinti šį įsiskolinimą, atliekamas paraiškos vertinimo metu.

28. Apie sprendimą atmesti paraišką ar neskirti nacionalinės paramos galutinį sprendimą priėmusi institucija teisės aktų nustatyta tvarka informuoja pareiškėją elektroniniu būdu (jeigu pareiškėjas sutiko, kad informacija jam bus teikiama tokiu būdu) arba registruotu laišku išsiųsdama jam raštą, kuriame nurodo paraiškos atmetimo ar paramos neskyrimo priežastis, ir tokio sprendimo apskundimo tvarką.

29. Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatyta tvarka galutinį sprendimą dėl nacionalinės paramos skyrimo priima žemės ūkio ministras ar jo įgaliotas asmuo, Agentūros direktorius arba kitos Priemonę administruojančios institucijos vadovas. Priėmus sprendimą skirti nacionalinę paramą, pareiškėjas tampa paramos ir (arba) pagalbos gavėjas.

Apie skirtą nacionalinę paramą paramos ir (arba) pagalbos gavėjas informuojamas Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatyta tvarka.

30. Sprendimą pareiškėjui skirti nacionalinę paramą, kuriai taikomi nacionalinės paramos reikalavimai pagal *de minimis* nuostatas, priėmusi institucija, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos registravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1S-111 (Žin., 2005, Nr. [118-4301](#)), per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo pateikia informaciją apie paramos ir (arba) pagalbos gavėjams suteiktą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą Suteiktos valstybės pagalbos registru. Esant reikalui (jei pasikeičia nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos dydis ir (arba) intensyvumas, išmokama ne visa suma, dėl vienokių ar kitokių priežasčių nereikšminga (*de minimis*) pagalba grąžinama ir t. t.) Suteiktos valstybės pagalbos registru pateikta suteiktos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos suma patikslinama.

31. Priemonių tam tikriems administravimo veiksams atlikti gali būti sudaromos komisijos, kurių veikla turi būti nurodoma Priemonių įgyvendinimo taisyklėse.

32. Į komisijų sudėtį gali būti įtraukiami Ministerijos, kitų institucijų ir įstaigų, kurių kompetencijos sritis yra susijusi su atitinkamos Priemonės nustatytos veiklos pobūdžiu, atstovai. Į komisijas gali būti įtraukiami ir socialiniai-ekonominiai partneriai ar jų atstovai. Komisijų sudėtis ir jų darbo reglamentus tvirtina institucijos, sudarančios komisiją, vadovas.

33. Balso teisę komisijose turi tik komisijų nariai. Kiti komisijose dalyvaujantys asmenys komisijose dalyvauja patariamojo balso teise. Sudarant komisiją turi būti siekiama užtikrinti, kad jos nariai turėtų pakankamai žinių ir patirties, būtinų rekomendacijoms dėl svarstomų klausimų teikti.

34. Visi komisijų posėdžiai turi būti protokoluojami.

IV. PAŽYMŲ TEIKIAMŲ PAGAL PRIEMONES ADMINISTRAVIMAS

35. Pažymas teikiantys subjektai ir pažymų teikimo terminai nustatomi Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

36. Pažyma turi būti pateikta raštu ir Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodytu elektroniniu paštu, jei jose nenumatyta kitaip.

37. Gavusi iš atitinkamų institucijų informaciją ar įtarusi, kad pažymos rengėjo pateiktoje pažymoje gali būti nurodyti neteisingi duomenys, arba Ministerijai nurodžius patikrinti pažymoje pateiktų duomenų teisingumą, pažymą gavusi Priemonės įgyvendinimo taisyklėse numatyta Priemonę administruojanti institucija gali paprašyti, kad pažymos rengėjas pateiktų papildomus dokumentus pažymoje nurodytų duomenų ir informacijos teisingumui ir pagrįstumui įrodyti. Atlikti pažymose nurodytų duomenų patikrinimą gali būti nurodyta atskirose Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

38. Per paklausime nustatytą laiką nepateikus reikalaujamų papildomų dokumentų ir (arba) trūkstamos informacijos, pažyma baigiama vertinti pagal turimus duomenis.

39. Nacionalinė parama mokama remiantis duomenimis, kurių teisingumas pagrįstas pateiktais dokumentais ar registruose esančia informacija. Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamas registruose esančiais duomenimis.

V. NACIONALINĖS PARAMOS SUTARTIES SUDARYMAS

40. Tuo atveju, jei Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodyta, kad nacionalinės paramos lėšoms išmokėti Agentūra su paramos ir (arba) pagalbos gavėju sudaro nacionalinės paramos sutartį (toliau – sutartis), sutarties formos pavyzdį parengia Agentūra. Agentūra, priėmusi sprendimą skirti nacionalinę paramą arba gavusi žemės ūkio ministro ar jo įgalioto asmens arba kitos Priemonę administruojančios institucijos vadovo sprendimą skirti nacionalinę paramą, su paramos ir (arba) pagalbos gavėju sudaro sutartį. Kartu su žemės ūkio ministro ar jo įgalioto asmens arba kitos Priemonę administruojančios institucijos vadovo sprendimu skirti nacionalinę paramą Agentūrai teikiami ir kiti Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodyti dokumentai.

41. Agentūra, Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka parengia sutarties projektą pagal konkrečiai Priemonei taikomą sutarties formą ir išsiunčia paramos ir (arba) pagalbos gavėjui kvietimą atvykti į Agentūrą pasirašyti sutarties bei nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą, kuris bendruoju atveju negali būti ilgesnis kaip 10 darbo dienų nuo Agentūros pasiūlymo pateikimo dienos. Atskirais atvejais sutartis paramos ir (arba) pagalbos gavėjui gali būti siunčiama paštu (registruotu laišku). Šiuo atveju paramos ir (arba) pagalbos gavėjas sutartį turi pasirašyti ir išsiųsti Agentūrai atgal paštu (registruotu laišku) per 10 darbo dienų nuo laiško gavimo dienos.

42. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjui per Agentūros nustatytą terminą neatvykus pasirašyti sutarties arba neatsiuntus atgal Agentūrai pasirašytos sutarties per nustatytą terminą (kai paramos sutartis Paramos ir (arba) pagalbos gavėjui buvo išsiųsta pasirašyti paštu), Agentūra kreipiasi į paramos gavėją dėl atsisakymo pasirašyti sutartį. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjui per Agentūros nurodytą terminą nepasirašius paramos sutarties, nacionalinė parama neskiriama. Agentūra apie tai per 10 darbo dienų informuoja pareiškėją ir nacionalinę paramą skyrusią instituciją.

VI. MOKĖJIMO PRAŠYMŲ TEIKIMAS IR TIKRINIMAS

43. Kai paramos ir (arba) pagalbos gavėjai pagal Priemonės įgyvendinimo taisyklės Agentūrai teikia mokėjimo prašymus apmokėti padarytas išlaidas, Priemonės mokėjimo prašymo forma, tarpinio mokėjimo prašymo forma tvirtinama žemės ūkio ministro arba Agentūros direktoriaus įsakymu.

44. Mokėjimo prašymo ir (arba) tarpinio mokėjimo prašymo formos skelbiamos Agentūros svetainėje www.nma.lt.

45. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjas rengia ir teikia mokėjimo prašymus ir (arba) tarpinius mokėjimo prašymus pagal šiose Taisyklėse ir Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytą mokėjimo prašymų ir (arba) tarpinių mokėjimo prašymų teikimo tvarką. Mokėjimo prašymą ir (arba) tarpinį mokėjimo prašymą paramos ir (arba) pagalbos gavėjas atitinkamam Agentūros teritoriniam skyriui pagal paraiškos arba prašymo pateikimo vietą turi įteikti asmeniškai, per įgaliotą asmenį, per kurjerį arba registruota pašto siunta. Kitais būdais pateikti mokėjimo prašymai ir (arba) tarpiniai mokėjimo prašymai nepriimami.

46. Už paramos ir (arba) pagalbos gavėjo pateiktą mokėjimo prašymų ir (arba) tarpinių mokėjimo prašymų, kartu su mokėjimo prašymais ir (arba) tarpiniais mokėjimo prašymais pateikiamų išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų tikrinimą bei tinkamų finansuoti išlaidų nustatymą atsakinga Agentūra, jeigu Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenustatyta kitaip.

47. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjo atsiskaitymai su paslaugų teikėjais ir prekių tiekėjais turi būti atliekami iš paramos ir (arba) pagalbos gavėjo sąskaitos arba mokėjimo dokumentuose mokėtoju turi būti nurodytas paramos ir (arba) pagalbos gavėjas, kai atsiskaitymai atliekami ne iš sąskaitos.

48. Mokėjimo prašymas ir (arba) tarpinis mokėjimo prašymas ir jo priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildytas mokėjimo prašymas ir (arba) tarpinis mokėjimo prašymas ar jo priedai nebus priimami. Pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą ir (arba) tarpinį mokėjimo prašymą (t. y. pasibaigus Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytam terminui), mokėjimo prašymas ir (arba) tarpinis mokėjimo prašymas, ir pridedami dokumentai toliau neadministruojami ir grąžinami paramos ir (arba) pagalbos gavėjui (išskyrus nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių atvejus ir kitus atvejus, numatytus Priemonių įgyvendinimo taisyklėse).

49. Užregistravus mokėjimo prašymą ir (arba) tarpinį mokėjimo prašymą, vertinama jo administracinė atitiktis – nustatoma, ar mokėjimo prašymas ir (arba) tarpinis mokėjimo prašymas yra tinkamai užpildytas ir ar pateikti visi mokėjimo prašyme ir (arba) tarpiniame mokėjimo prašyme nurodyti dokumentai. Tuo atveju, jei mokėjimo prašymas ir (arba) tarpinis mokėjimo prašymas neatitinka nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi mokėjimo prašyme nurodyti dokumentai, mokėjimo prašymas atmetamas, raštu nurodant atmetimo priežastis.

50. Atlikus mokėjimo prašymo ir (arba) tarpinio mokėjimo prašymo administracinės atitikties tikrinimą, jei įvertinimas yra teigiamas, gali būti atliekama mokėjimo prašymo ir (arba) tarpinio mokėjimo prašymo patikra vietoje, jei tai numatyta Priemonės įgyvendinimo taisyklėse. Mokėjimo prašymų ir (arba) tarpinių mokėjimo prašymų patikra vietoje atliekama Agentūros Darbo procedūrų aprašuose nustatyta tvarka.

51. Agentūra tikrina mokėjimo prašyme ir (arba) tarpiniame mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti, atlieka kitus reikalingus administracinius patikrinimus ir nustato tinkamų finansuoti išlaidų sumą.

Tarpinis mokėjimo prašymas ir (arba) mokėjimo prašymas turi būti įvertintas ne vėliau kaip per Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytus terminus.

52. Jeigu Agentūra negali įvertinti išlaidų tinkamumo finansuoti dėl pateiktos ne visos arba neišsamios informacijos, paramos ir (arba) pagalbos gavėjui siunčiamas paklausimas (registruotu laišku) dėl papildomos informacijos ir (arba) dokumentų pateikimo. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjas papildomą informaciją ir (arba) dokumentus turi pateikti per 10 darbo

dienų nuo paklausimo gavimo dienos. Informacijos ir (arba) dokumentų pateikimo terminas gali būti pratęstas gavus paramos ir (arba) pagalbos gavėjo rašytinį prašymą ir paaiškinimą dėl termino pratęsimo. Jei informacijos ir (arba) dokumentų paramos ir (arba) pagalbos gavėjas nepateikia per nustatytą terminą, mokėjimo prašymas ir (arba) tarpinis mokėjimo prašymas vertinamas toliau pagal turimus duomenis.

53. Jeigu vertinant mokėjimo prašymą ir (arba) tarpinį mokėjimo prašymą kyla įtarimų, kad dokumentuose pateikta netiksli, neišsami ar klaidinanti informacija, gali būti atlikta užsakomoji patikra vietoje.

54. Jeigu įvertinus mokėjimo prašymą nustatoma, kad dalis išlaidų arba visos išlaidos yra netinkamos kompensuoti, apie tai Agentūra raštu informuoja paramos ir (arba) pagalbos gavėją.

VII. IŠLAIDŲ PAGRINDIMO SUVESTINIŲ TEIKIMAS IR TIKRINIMAS

55. Kai paramos ir (arba) pagalbos gavėjai pagal konkrečios Priemonės įgyvendinimo taisyklės Agentūrai teikia išlaidų pagrindimo suvestines ir (arba) tarpines išlaidų pagrindimo suvestines, kurių formos tvirtinamos žemės ūkio ministro arba Agentūros direktoriaus įsakymu, išlaidų pagrindimo suvestinėje pateikiamas patirtų išlaidų ir jų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų sąrašas.

56. Išlaidų pagrindimo suvestinės ir (arba) tarpinės išlaidų pagrindimo suvestinės formos skelbiamos Agentūros svetainėje www.nma.lt.

57. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjas užpildo ir Agentūrai teikia išlaidų pagrindimo suvestinę ir (arba) tarpinę išlaidų pagrindimo suvestinę šiose Taisyklėse ir Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatyta tvarka.

58. Išlaidų pagrindimo suvestinė ir (arba) tarpinė išlaidų pagrindimo suvestinė turi būti užpildytos lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos išlaidų pagrindimo suvestinė ir (arba) tarpinė išlaidų pagrindimo suvestinė nebus priimamos. Pavėluotai pateikus išlaidų pagrindimo suvestinę ir (arba) tarpinę išlaidų pagrindimo suvestinę (t. y. pasibaigus Priemonės įgyvendinimo taisyklėse ir (arba) sutartyje nustatytam terminui), išlaidų pagrindimo suvestinė ir (arba) tarpinė išlaidų pagrindimo suvestinė toliau neadministruojamos ir grąžinamos paramos ir (arba) pagalbos gavėjui (išskyrus nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių atvejus ir kitus atvejus, numatytus Priemonių įgyvendinimo taisyklėse).

59. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjas, teikdamas Agentūrai išlaidų pagrindimo suvestinę ir (arba) tarpinę išlaidų pagrindimo suvestinę, pagal Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytas tinkamų išlaidų rūšis nurodo patirtas išlaidas ir pateikia jų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų sąrašą, jei Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenustatyta kitaip. Agentūra, teigiamai įvertinusi išlaidų pagrindimo suvestinę ir (arba) tarpinę išlaidų pagrindimo suvestinę, išmoka lėšas šių Taisyklių VIII skyriuje nustatyta tvarka.

60. Jeigu Agentūra negali įvertinti išlaidų pagrindimo suvestinės ir (arba) tarpinės išlaidų pagrindimo suvestinės dėl pateiktos ne visos arba neišsamios informacijos, paramos ir (arba) pagalbos gavėjui registruotu laišku siunčiamas paklausimas dėl papildomos informacijos ir (arba) dokumentų pateikimo. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjas papildomą informaciją ir (arba) dokumentus turi pateikti per 10 darbo dienų nuo paklausimo gavimo dienos. Informacijos ir (arba) dokumentų pateikimo terminas gali būti pratęstas gavus paramos ir (arba) pagalbos gavėjo rašytinį prašymą ir paaiškinimą dėl termino pratęsimo. Jei informacijos ir (arba) dokumentų negauta, išlaidų pagrindimo suvestinė ir (arba) tarpinė išlaidų pagrindimo suvestinė vertinama toliau pagal turimus duomenis.

61. Jeigu vertinant išlaidų pagrindimo suvestinę ir (arba) tarpinę išlaidų pagrindimo suvestinę kyla įtarimų, kad dokumentuose pateikta netiksli, neišsami ar klaidinanti informacija, gali būti atlikta užsakomoji patikra vietoje.

VIII. NACIONALINĖS PARAMOS LĖŠŲ UŽSAKYMAS IR IŠMOKĖJIMAS

62. Agentūra, įsitikinusi, kad užsakoma suma neviršija atitinkamos valstybės biudžeto programos / Priemonės asignavimų, teikia Ministerijai pinigų užsakymo paraiškas pagal Taisyklių 1 priede pateiktą formą, jei Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip.

63. Ministerija, gavusi pinigų užsakymo paraišką, kaip mokėjimo atlikimo pagrindimo dokumentą, kuri reikalinga mokėjimo paraiškai Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Valstybės išdo departamentui (toliau – Valstybės išdo departamentas) parengti ir mokėjimui atlikti, Agentūros pinigų užsakymo paraišką užregistruoja ir tikrina, ar ji atitinka turinio reikalavimus, ar neviršija atitinkamos valstybės biudžeto programos / Priemonės asignavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-83](#), 2012-02-08, *Žin.*, 2012, Nr. 19-877 (2012-02-11), i. k. 1122330ISA0003D-83

64. Jei pinigų užsakymo paraiška parengta netinkamai, Ministerija apie tai raštu informuoja Agentūrą. Agentūra, atsižvelgdama į Ministerijos nurodytas priežastis, rengia ir teikia naują pinigų užsakymo paraišką.

65. Jeigu turinio reikalavimus atitinkančiai pinigų užsakymo paraiškai patenkinti reikalingas tam tikros valstybės biudžeto programos / Priemonės asignavimų perskirstymas tarp ketvirčių, ekonominės klasifikacijos ar funkcijų klasifikacijos straipsnių, nekeičiant programai patvirtintos metinės sumos ir nepažeidžiant Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (*Žin.*, 1990, Nr. [24-596](#); 2004, Nr. [4-47](#); 2010, Nr. [153-7781](#)) 6 straipsnio, pinigų užsakymo paraiška laikoma tinkamai parengta.

66. Ministerija tikrina ir tvirtina gautas tinkamai parengtas pinigų užsakymo paraiškas ir, vadovaudamasi Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 195 (*Žin.*, 2000, Nr. [65-1976](#); 2007, Nr. 90-3604), pagal jas rengia mokėjimo paraiškas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Valstybės išdo departamentui (toliau – Valstybės išdo departamentas) dėl lėšų pervedimo Agentūrai. Mokėjimo paraiška parengiama ir pateikiama Valstybės išdo departamentui per 5 darbo dienas nuo tinkamos pinigų užsakymo paraiškos ministerijoje užregistravimo dienos. Taisyklių 65 punkte nurodytu atveju mokėjimo paraiškos rengimas ir teikimas Valstybės išdo departamentui gali būti atidedamas tiek laiko, kiek užtrunkama atlikti programos išlaidų sąmatos pakeitimą.

67. Agentūra, gavusi iš banko, tvarkančio jos sąskaitas, išrašą apie Valstybės išdo departamento pervestas lėšas, per 5 darbo dienas suformuoja ir išsiunčia bankui mokėjimo pavedimus, kad šis pervestų lėšas paramos ir (arba) pagalbos gavėjams. Priemonės įgyvendinimo taisyklės gali nustatyti trumpesnę lėšų pervedimo paramos ir (arba) pagalbos gavėjams terminą.

Metams pasibaigus, ne vėliau kaip iki sausio 7 d., Agentūra grąžina Ministerijai ataskaitiniais metais gautas, bet nepanaudotas lėšas į ministerijos nurodytą sąskaitą.

IX. NACIONALINĖS PARAMOS LĖŠŲ IŠMOKĖJIMO BŪDAI

68. Nacionalinės paramos lėšos paramos ir (arba) pagalbos gavėjams, dėl kurių priimtas sprendimas skirti nacionalinę paramą, gali būti išmokėtos šiais būdais:

68.1. išlaidų kompensavimo;

68.2. išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu;

68.3. kitais tam tikros Priemonės įgyvendinimo taisyklėse numatytais būdais.

69. Kiekvienai Priemonei taikomas lėšų išmokėjimo būdas bei tvarka nustatomi Priemonės įgyvendinimo taisyklėse. Tuo atveju, jei Priemonei gali būti taikomi keli nacionalinės paramos lėšų išmokėjimo būdai, tai nustatoma tos Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

70. Taikant išlaidų kompensavimo būdą:

70.1. paramos ir (arba) pagalbos gavėjas pradeda įgyvendinti Priemonę iš nuosavų lėšų ir šiose Taisyklėse bei Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatyta tvarka teikia mokėjimo

prašymą ir (arba) tarpinį mokėjimo prašymą arba išlaidų pagrindimo suvestines ir (arba) tarpines išlaidų pagrindimo suvestines arba kitus Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytus dokumentus, kuriuose deklaruoja priemonės įgyvendinimo metu patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas šių dokumentų formose nurodytus dokumentus (išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo ir kt. dokumentus);

70.2. Agentūra Darbo procedūrų aprašo nustatyta tvarka įvertina dokumentus, nustato, kokia nacionalinės paramos suma bus mokama paramos ir (arba) pagalbos gavėjui, Ministerijai teikia pinigų užsakymo paraišką ir perveda lėšas paramos ir (arba) pagalbos gavėjui Taisyklių VIII skyriuje nustatyta tvarka.

71. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjų įgyvendinamoms priemonėms arba jų daliai gali būti taikomas išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdas, pagal 72–75 punktuose nurodytą tvarką.

72. Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatomas paramos ir (arba) pagalbos gavėjui didžiausias Priemonei taikomas avanso dydis ir jo nustatymo tvarka.

73. Agentūra išmoka avansą paramos ir (arba) pagalbos gavėjui vadovaudamasi Priemonės įgyvendinimo taisyklių nuostatomis ir jose nurodytos institucijos priimtu sprendimu dėl nacionalinės paramos skyrimo.

74. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjas pradeda įgyvendinti Priemonę avansu gautomis lėšomis ir šiose Taisyklėse bei Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatyta tvarka teikia mokėjimo prašymą ir (arba) tarpinį mokėjimo prašymą arba išlaidų pagrindimo suvestines ir (arba) tarpines išlaidų pagrindimo suvestines arba kitus Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytus dokumentus, kuriuose deklaruoja priemonės įgyvendinimo metu patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas šių dokumentų formose nurodytus dokumentus (išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo ir kt. dokumentus).

75. Agentūra Darbo procedūrų aprašo nustatyta tvarka įvertina dokumentus, nustato, kokia nacionalinės paramos suma bus mokama paramos ir (arba) pagalbos gavėjui, Ministerijai teikia pinigų užsakymo paraišką ir perveda lėšas paramos ir (arba) pagalbos gavėjui Taisyklių VIII skyriuje nustatyta tvarka.

X. PARAIŠKŲ IR (ARBA) SUTARČIŲ PAKEITIMAI

76. Paraiškų ir (arba) sutarčių pakeitimų sąlygos ir tvarka nustatomos Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

77. Jokie su Priemonės administruojančiomis institucijomis nesuderinti nukrypimai nuo planuoto paraiškos ir (arba) sutarties įgyvendinimo, keičiantys paraiškos ir (arba) sutartimi įgyvendinamos priemonės apimtį, keičiantys paraiškos ir (arba) sutarties išlaidas, pratęsiantys priemonės įgyvendinimo laikotarpį ar kitaip keičiantys paraišką ir (arba) sutartį bei paraiškoje ir (arba) sutartyje nustatytus paramos ir (arba) pagalbos gavėjo įsipareigojimus, nėra leidžiami, jei Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip.

78. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjas privalo raštu informuoti Priemonę administruojančias institucijas apie visus numatomus pakeitimus, susijusius su Priemonės ir (arba) sutarties įgyvendinimu, kaip tai numatyta Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

XI. KONTROLĖ IR PRIEŽIŪRA

79. Priemonės administruojančios institucijos savo nustatyta tvarka atrenka paraiškas ir (arba) mokėjimo prašymus ir atlieka patikras vietoje, ar nurodytos išlaidos yra pagrįstos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais, ar išlaidos yra padarytos Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodytais terminais ir pan., jei Priemonių įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip.

80. Prireikus Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodyta institucija nustatyta tvarka atlieka užsakomąją patikrą vietoje.

81. Pareiškėjas, paramos ir (arba) pagalbos gavėjas privalo leisti Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodytoms institucijoms atlikti patikras vietoje.

82. Priemonių paraiškų ir (arba) sutarčių įgyvendinimo priežiūros terminai, sąlygos ir tvarka, jei reikia, nustatomos Priemonės įgyvendinimo taisyklėse. Priemonės įgyvendinimo priežiūros laikotarpis negali tęstis ilgiau kaip 3 metus nuo nacionalinės paramos galutinės sumos pagal šią priemonę išmokėjimo paramos ir (arba) pagalbos gavėjui datos.

XII. VIEŠINIMAS

83. Siekdama viešo ir skaidraus nacionalinės paramos panaudojimo, Agentūra skelbia pareiškėjų bei paramos ir (arba) pagalbos gavėjų sąrašus, projekto pavadinimus ir sumas, kurios buvo skirtos ir kurias gavo kiekvienas paramos ir (arba) pagalbos gavėjas iš valstybės biudžeto.

84. Informacija apie paramos ir (arba) pagalbos gavėjams iš valstybės biudžeto kalendoriniais metais išmokėtą nacionalinę paramą paskelbiama iki kitų metų balandžio 30 d. Agentūros tinklapyje.

XIII. PAŽEIDIMŲ NUSTATYMAS IR GRAŽINTINŲ LĖŠŲ ADMINISTRAVIMAS

85. Pažeidimą nustato Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodyta Priemonę administruojanti institucija ir jis gali būti konstatuojamas:

85.1. kai pareiškėjas, paramos ir (arba) pagalbos gavėjas pažeidžia nacionalinės paramos gavimo ir naudojimo sąlygas ir (arba) nevykdo Taisyklėse, Priemonės įgyvendinimo taisyklėse, paraiškoje, sutartyje numatytų reikalavimų ar įsipareigojimų:

85.1.1. teikdamas dokumentus (paraišką, mokėjimo prašymą, išlaidų pagrindimo suvestinę, sutarties įgyvendinimo ataskaitą ir (arba) kitus dokumentus) pateikia neteisingą, neišsamią informaciją ir (arba) nuslepia informaciją, turinčią reikšmės priimant sprendimą suteikti nacionalinę paramą, išmokėti nacionalinės paramos lėšas ir (arba) tinkamai vykdant paraiškos ir sutarties kontrolę;

85.1.2. vykdydamas Priemonės įgyvendinimo taisyklėse, paraiškoje, sutartyje numatytus įsipareigojimus, pažeidė Lietuvos Respublikos ir (arba) Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių nacionalinės paramos teikimą, reikalavimus, kiek jie yra susiję su Priemonės įgyvendinimu;

85.1.3. nustojo vykdyti Priemonės įgyvendinimo taisyklėse, paraiškoje, sutartyje numatytus įsipareigojimus, pažeisdamas nacionalinės paramos skyrimo ir naudojimo sąlygas nukrypo nuo įgyvendinamai Priemonei patvirtinto biudžeto, negali pasiekti nustatytų uždavinių, tikslų ir apie tai neinformuoja atitinkamų institucijų;

85.1.4. Priemonės įgyvendinimo taisyklėse, paraiškoje ir (arba) sutartyje nustatyta tvarka laiku nepateikia mokėjimo prašymų, išlaidų pagrindimo suvestinių, priemonės įgyvendinimo ataskaitų ir (arba) kitų dokumentų (dėl paramos ir (arba) pagalbos gavėjo kaltės);

85.1.5. nesudaro sąlygų ar neleidžia asmenims, turintiems teisę audituoti ir kontroliuoti, kaip yra vykdoma Priemonė, atlikti patikras vietoje ir (arba) patikrinti, kaip įgyvendinama Priemonė ir (arba) kaip vykdoma veikla po nacionalinės paramos skyrimo;

85.1.6. nevykdo nacionalinės paramos skyrimo ir naudojimo sąlygų, nustatančių paramos ir (arba) pagalbos gavėjui pareigą tvarkyti įgyvendinamos Priemonės apskaitą taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi ir palyginama, pateikiama laiku, išsami ir naudinga vidaus ir išorės vartotojams;

85.1.7. pažeidžia kitas nacionalinės paramos skyrimo ir naudojimo sąlygas;

85.2. kai paaiškėja, kad kitų asmenų išduotuose dokumentuose, kurie turi būti pateikti siekiant gauti nacionalinę paramą, pateikiama neteisinga, neišsami informacija, turinti reikšmės priimant sprendimą suteikti nacionalinę paramą ir (arba) išmokėti nacionalinės paramos lėšas;

85.3. kitais Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodytais atvejais.

86. Jeigu nacionalinė parama skirta žemės ūkio ministro įsakymu, o pažeidimą nustato Ministerija, ji priima ir sprendimą dėl nacionalinės paramos neskyrimo, nutraukimo arba sumažinimo ir apie tai informuoja Agentūrą, kuri apie priimtą sprendimą informuoja pareiškėją, paramos ir (arba) pagalbos gavėją.

87. Jeigu nacionalinė parama skirta žemės ūkio ministro įsakymu, o pažeidimą nustato Agentūra, ji apie tai informuoja paramos ir (arba) pagalbos gavėją ir Ministeriją. Ministerija priima sprendimą dėl nacionalinės paramos neskyrimo, nutraukimo arba sumažinimo ir apie tai informuoja Agentūrą, kuri apie priimtą sprendimą informuoja pareiškėją, paramos ir (arba) pagalbos gavėją.

88. Jeigu sprendimą dėl nacionalinės paramos skyrimo priima ir pažeidimą nustato Agentūra, ji priima sprendimą dėl nacionalinės paramos neskyrimo, nutraukimo arba sumažinimo ir apie tai informuoja paramos ir (arba) pagalbos gavėją.

89. Kitais atvejais, negu numatyta šių Taisyklių 86, 87 arba 88 punktuose, sprendimą dėl nacionalinės paramos neskyrimo, nutraukimo arba sumažinimo priima Priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodyta sprendimą dėl nacionalinės paramos skyrimo priėmusi institucija ir apie tai informuoja paramos ir (arba) pagalbos gavėją ir Agentūrą.

90. Paramos ir (arba) pagalbos gavėjų privalomos grąžinti lėšos, kurios buvo neteisėtai išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, ir su minėtomis lėšomis susijusios palūkanos (toliau – grąžintinos lėšos) administruojamos Grąžintinių lėšų, susidariusių įgyvendinant valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitas iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamas priemonės, administravimo taisyklėse, patvirtintose žemės ūkio ministro 2011 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 3D-750 (Žin., 2011, Nr. [124-5912](#)), nustatyta tvarka.

91. Nustačius pažeidimą taip pat gali būti taikomos sankcijos, kurių taikymo ir administravimo tvarka nustatoma Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

92. Tuo atveju, jei nustačius pažeidimą, kaip numatyta Taisyklių 85 punkte, yra įtariama nusikalstama veika, pažeidimą nustačiusi institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, informuoja Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą prie Vidaus reikalų ministerijos, kartu pateikdama jai visą su įtariama nusikalstama veika susijusią informaciją.

XIV. SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

93. Pareiškėjų ir (arba) paramos ir (arba) pagalbos gavėjų skundai dėl Priemonės administruojančių institucijų sprendimų, veikimo ar neveikimo nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka.

XV. AGENTŪROS TEIKIAMOS ATASKAITOS IR DOKUMENTAI

94. Agentūra pateikia Ministerijai:

94.1. iki kiekvieno mėnesio 11 dienos – Išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitas (2 priedas), kuriose parodomos praėjusį mėnesį patirtos išlaidos ir nuo ataskaitinių metų pradžios patirtos išlaidos pagal kiekvieną Priemonę;

94.2. per 11 dienų ketvirčiui pasibaigus – ketvirtinę ir per 10 dienų metams pasibaigus – metinę Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitas pagal formą Nr. 2, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1K-465 (Žin., 2009, Nr. [3-60](#); 2011, Nr. [40-1930](#)).

95. Pagal poreikį, Ministerijos prašymu, Agentūra turi pateikti Ministerijai jos prašomą informaciją apie Priemonės.

XVI. ELEKTRONINIS DUOMENŲ SUVEDIMAS

96. Šio skyriaus nuostatos taikomos Priemonėms, kurių įgyvendinimo taisyklėse

nustatytas su parama ir (arba) pagalba susijusių duomenų teikimas į informacinę administravimo sistemą.

97. Duomenis į informacinę administravimo sistemą suvedantys subjektai ir duomenų teikimo terminai nustatomi Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

98. Gavusi iš atitinkamų institucijų informaciją ar įtarusi, kad suvesti duomenys gali būti neteisingi, arba Ministerijai nurodžius patikrinti informacinėje sistemoje pateiktų duomenų teisingumą, Agentūra gali paprašyti duomenis suvedusios institucijos pateikti dokumentus informacinėje sistemoje suvestų duomenų ir informacijos teisingumui ir pagrįstumui įrodyti. Atlikti informacinėje sistemoje suvestų duomenų patikrinimą gali būti nurodyta atskirose Priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

99. Per paklausime nustatytą laiką nepateikus reikalaujamų papildomų dokumentų ir (arba) trūkstamos informacijos, duomenys baigiami vertinti tokie, kokie buvo suvesti į informacinę sistemą.

XVII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

100. Jei Priemonių įgyvendinimo taisyklėse nustatomas kitoks teisinis reguliavimas nei šiose Taisyklėse, vadovaujamas Priemonės įgyvendinimo taisyklėmis.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-937](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 161-7663 (2011-12-29), i. k. 1112330ISAK003D-937

Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui,
žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš
valstybės biudžeto lėšų finansuojamų
priemonių bendrųjų administravimo taisyklių
1 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2012 m. vasario 8 d. įsakymo Nr. 3D-83
redakcija)

(Pinigų užsakymo paraiškos forma)

(institucijos pavadinimas, kodas, adresas, tel., faks., el. p.)

PINIGŲ UŽSAKYMŲ PARAIŠKA

(data) Nr. _____

(programos kodas, pavadinimas)

Atsiskaitomoji sąskaita

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Banko pavadinimas

Finansavimo šaltinis

Priemonės / projekto kodas	Priemonės arba projekto pavadinimas	Funkcinė klasifikacija	Ekonominė klasifikacija	Priskaičiuota mokėtina suma, litais	Priimtose nepanaudotos lėšos, litais	Išimtos iš PU paraiškos lėšos, litais	Užsakoma suma, litais
						Iš viso:	

(Vadovo arba jo įgalioto asmens
pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

(Padalinio vadovo pareigų
pavadinimas)

A.V.

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

Žyma apie paraiškos patikrinimą

(Parašas)

(Ministerijos darbuotojo pareigų pavadinimas)

(Vardas, pavardė)

(Parašas)

(Data)

(Vardas, pavardė)

Žyma apie paraiškos įvykdymą

(Data)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

(Data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-937](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2011, Nr. 161-7663 (2011-12-29), i. k. 1112330ISAK003D-937

Nr. [3D-83](#), 2012-02-08, *Žin.*, 2012, Nr. 19-877 (2012-02-11), i. k. 1122330ISAK0003D-83

Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui,
žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės
biudžeto lėšų finansuojamų priemonių
bendrųjų administravimo taisyklių
2 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2012 m. vasario 8 d. įsakymo Nr. 3D-83 redakcija)

(Išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos forma)

(institucijos pavadinimas)

IŠLAIDŲ SĄMATOS VYKDYMO ATASKAITA

_____ Nr. _____
(data)

Valstybės biudžeto programos pavadinimas:

Valstybės biudžeto programos kodas:

Finansavimo šaltinio pavadinimas:

Finansavimo šaltinio kodas:

Ataskaitos laikotarpis: nuo iki

Priemonės / projekto kodas	Priemonės/ projekto pavadinimas	Klasifikacija		Lėšų likutis NMA laikotarpiu pradžioje	Gauti asignavimai					Išmokėta paramos gavėjams								Sąnaudos (faktinės išlaidos)	Lėšų likutis NMA laikotarpiu pabaigoje
		funkcinė	ekonominė		iš Finansų ministerijos Valstybės izdo departamentu	grąžintos lėšos Žemės ūkio ministerijai			iš viso gauta asignavimų	priskaičiuota suma apmokėjimui	susigrąžinta skolų įskaita		susigrąžinta skolų pavidimais		iš viso išmokėta				
						lėšos, išmokėtos einamaisiais metais	lėšos, išmokėtos ankstesniais metais	uždirbtos pajamos			už lėšas, išmokėtas einamaisiais metais	už lėšas, išmokėtas ankstesniais metais	už lėšas, išmokėtas einamaisiais metais	už lėšas, išmokėtas ankstesniais metais	iš viso	iš jų EK nedeklaruotinu avansu	iš jų EK deklaruotinu avansu		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 = 6-7	11	12	13	14	15	16=11-12-14	17	18	19=16-17	20=5+10-16
Iš viso																			
Iš jų pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją																			

(Vadovo arba jo įgalioto asmens pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

(Pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-937](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 161-7663 (2011-12-29), i. k. 1112330ISAK003D-937

Nr. [3D-83](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-877 (2012-02-11), i. k. 1122330ISAK0003D-83

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-937](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 161-7663 (2011-12-29), i. k. 1112330ISAK003D-937

Dėl žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymo Nr. 3D-979 "Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš nacionalinių lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-83](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-877 (2012-02-11), i. k. 1122330ISAK0003D-83

Dėl žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymo Nr. 3D-979 "Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo